

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/81/2016
Identifikačné číslo spisu:	5112011580
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5112011580.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí 23. novembra 2016 v Bratislave v trestnej veci obvineného H. W. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák., spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 22T 189/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený H. W., zastúpený ustanovenou obhajkyňou JUDr. Annou Gašpercovou, proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 25. januára 2013, sp. zn. 22T 189/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b/ Trestného poriadku dovolanie obvineného H. W. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina na hlavnom pojednávaní konanom 25. januára 2013, o návrhu prokurátora na schválenie dohody o vine a treste, rozsudkom, sp. zn. 22T 189/2012, schválil dohodu o vine a treste z 24. januára 2013, uzatvorenú medzi prokurátorom Krajskej prokuratúry v Žiline a obvinenými H. W. a H. U., podľa ktorej sú obvinení vinní zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák., spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., ktorého sa dopustili na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej vzájomnej dohode na usmrtení a okradnutí záujemcu o sexuálne služby, H. U. dňa 8. júla 2012 po 23.00 hod. priviedla J. O. nar. XXXX do bytu číslo XX na S. ulici číslo XXX/X. v S., v obývacej izbe ho usadila do kresla a poskytla mu orálny sex, následne spod kresla vytiahla kuchynský nôž o celkovej dĺžke 34 cm a dĺžke čepele 20 cm a porezala ho na penise, potom došlo medzi ňou a J. O. k vzájomnému zápasu, pri ktorom tento utrpel zranenia na ľavej hornej končatine a to 1 bodnoreznú ranu a 6 rezných rán, 1 reznú ranu na pravej dolnej končatine a 1 reznú ranu na ľavej dolnej končatine, H. U. pri vzájomnom zápase utrpela cca 4 cm hlbokú a 10 až 12 cm dlhú reznú ranu medzi palcom a ukazovákom pravej ruky a povrchovú reznú ranu v malíčkovej oblasti ľavej dlane, nakoľko H. W. do obývacej izby neprišiel tak ako sa vopred dohodli, ona utekala do kuchyne za ním a povedala mu, že sa to „dodrbalo a nech niečo robí“, na to H. W. vybral zo zásuvky kuchynskej linky tlačik na mäso o celkovej dĺžke 40 cm s dreveným koncom valcovitého tvaru na konci ukončenom kovovou časťou o priemere cca 6 cm a išiel za J. O. smerom do chodby bytu, kde ho v blízkosti vchodových dverí týmto

tľčikom 7-krát udrel do hlavy, a to v hornej oblasti čela vpravo, temenno-spánkovej oblasti vlasatej časti hlavy a priľahlej ľavej spánkovej krajine, 2 údery boli vedené veľkou intenzitou a spôsobili otvorenie dutiny lebečnej, následné porušenie celistvosti a zakrvácame mäkkých pokrývok lebečných a viedli ku triestivým a impresívnym zlomeninám klenby a spodiny lebečnej, pomliaždeniu mozgu a krvácaniu pod mäkkú plenu a do komorového systému mozgu v dôsledku čoho u J. O. došlo k zlyhaniu životne dôležitých funkcií centrálnej nervovej sústavy, následkom čoho zomrel dňa 9. júla 2012 o 01.10 hodine.

Za to boli obvineným uložené tresty :

Obvinenému H. W.,

podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. d/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 5 Tr. zák. súd obvineného H. W. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému H. W. uložil ochranný dohľad na dobu 3 (troch) rokov s povinnosťou hlásiť sa 2-krát mesačne u probačného a mediačného úradníka okresného súdu, v obvode miesta jeho trvalého bydliska.

Obvinenej H. U.,

podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d/ Tr. zák., § 39 ods. 4 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. d/, písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov a 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 5 Tr. zák. súd obvinenú H. U. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenej H. U. uložil ochranný dohľad na dobu 1 (jedného) roka s povinnosťou hlásiť sa 1-krát mesačne u probačného a mediačného úradníka okresného súdu v obvode miesta jej trvalého bydliska.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvinenej H. U. povinnosť nahradiť poškodenému J. O., nar. X. H. XXXX v S., trvale bytom S. XXX, okres S. škodu vo výške 666,81 Eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného J. O., nar. X. H. XXXX v S., trvale bytom S. XXX, okres S. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Predmetný rozsudok Okresného súdu Žilina o schválení dohody o vine a treste nadobudol právoplatnosť, s poukazom na ustanovenie § 334 ods. 5 Tr. por., jeho vyhlásením, teda 25. januára 2013.

Obvinený H. W. podal prostredníctvom súdom ustanovenej obhajkyne dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 25. januára 2013, sp. zn. 22T 189/2012, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, z dôvodu uvedenom v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo na jeho obhajobu.

Dovolanie smeruje proti časti rozsudku

- v ktorej súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenej medzi obvineným a prokurátorom
- v ktorej bol obvinený odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov a 6 mesiacov,
- v ktorej bol obvinený na výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody

so stredným stupňom stráženia,

- v ktorej súd uložil obvinenému ochranný dohľad na dobu 3 rokov s povinnosťou hlásiť sa 2 - krát mesačne u probačného a mediačného úradníka.

V písomných dôvodoch dovolania obvinený namietal, že jeho právo na obhajobu bolo porušené v tom, že mu boli zatajované miesta a čas výsluchov svedkov, nemal teda možnosť žiadať, aby bol prítomný pri výsluchu svedkov a klásť im otázky, aby boli objasnené všetky fakty. Bola mu zamietnutá žiadosť, aby bol konfrontovaný so spoluobvinenou H. U.. Pri konfrontácii by sa preukázalo, že okolnosti prípadu sa odohrali inak, ako to obvinená U. popisala. Výšetrovateľom bol vyvíjaný nátlak hrozbou fyzického násillia, aby sa on i H. U. priznali ku skutku v takej podobe, ako bol ustálený v obžalobe. V zlom psychickom rozpoložení pristúpil na dohodu o vine a treste.

Dovolateľ uviedol, že nebol poučený o tom, že má právo zúčastniť sa výsluchov svedkov, nebol upovedomený o termíne výsluchov svedkov, týchto sa nezúčastnil a preto každá zápisnica o výsluchu svedkov je v konaní pred súdom ako dôkaz nepoužiteľná.. Okresný súd mal obžalobu odmietnuť v zmysle § 244 ods. 1 písm. h/ a odmietnuť tiež návrh prokurátora na uzavretie dohody o vine a treste.

K podanému dovolaniu sa vyjadril aj prokurátor Krajskej prokuratúry Žilina, podľa ktorého obvinený H. W. zákonom predpísaným spôsobom prejavil súhlas so schválením dohody o vine a treste uzatvorenej medzi ním a prokurátorom, čím sa vzdal oprávnenia podať proti rozsudku súdu I. stupňa riadny opravný prostriedok, v dôsledku čoho stratil aj oprávnenie podať proti tomuto rozhodnutiu dovolanie.

Navrhol postupom podľa § 382 písm. b/ Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietnuť.

Poškodený J. O. vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že nesúhlasí s prípadným prekvalifikovaním trestného činu vraždy na ťažké ublíženie na zdraví a na zabitie, pretože pitevná správa jednoznačne poukazuje na brutalitu a úmysel vraždy (č. l. 804).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania na úvod skúmal, či boli splnené primárne podmienky uvedené v ustanovení § 368 a nasl. Tr. por. na začatie dovolacieho konania, a to predsedníčkou senátu (§ 378 Tr. por.), pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo bolo podané neoprávnenou osobou (§ 382 písm. b/ Tr. por.).

Podľa § 370 ods. 1 Tr. por. ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, bol obvinenému doručený dňa 25. januára 2013, a teda dovolanie podané na okresný súd dňa 2. júna 2015 bolo podané včas.

V súvislosti s dovolaním podaným proti rozsudku Okresného súdu Žilina, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že dohoda o vine a treste je osobitným druhom konania, ktorý je upravený v siedmej hlave Trestného poriadku. Význam konania o dohode o vine a treste spočíva najmä v tom, že správne vedené a štruktúrované dohody sú prospešné tak pre obvineného, ako aj pre spoločnosť. Podstata tohto inštitútu spočíva v tom, že dochádza k uzavretiu obojstranne výhodnej dohody medzi prokurátorom a obvineným o spôsobe ukončenia trestnej veci, pričom táto dohoda následne podlieha schváleniu súdu. Týmto konaním sa obvinený vzdáva práva na prerokovanie veci pred nezávislým a nestranným súdom na hlavnom pojednávaní a trest mu súd ukladá bez dokazovania viny po tom, ako kladne odpovie na verejnom zasadnutí pred súdom na zákonom taxatívne stanovené otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 Tr. por. pod písmenami a/ až j/.

Kladnou odpoveďou na otázku uvedenú v ustanovení § 333 ods. 3 písm. j/ Tr. por. sa obvinený okrem iného vzdáva aj práva podať proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste riadny opravný prostriedok (odvolanie).

Z dikcie ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. por. síce vyplýva možnosť podať dovolanie proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, a to z dôvodu uvedenom v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., avšak v tomto ustanovení, ako ani v ďalších ustanoveniach siedmej hlavy Trestného poriadku, týkajúcich sa konania o dohode o vine a treste nie je uvedené, kto je osobou oprávnenou na podanie dovolania pre tento špecifický prípad.

Táto otázka bola vyriešená na zasadnutí trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kde bolo schválené rozhodnutie Najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Tdo 32/2007, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2008 pod číslom 58, z ktorého vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o schválení návrhu na dohodu prokurátora a obvineného o vine a treste a ktorý nadobudol právoplatnosť vyhlásením, môže podať dovolanie iba minister spravodlivosti z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a ods. 2 Tr. por. (v zmysle novely Trestného poriadku č. 262/2011 Z. z. účinnej od 1. septembra 2011 možno § 334 ods. 4 Tr. por. podať dovolanie proti rozsudku, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste už len podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.)

Tento záver najvyšší súd vyvodil z ustanovenia § 372 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Tr. por. môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Obvinený W. sa tým, že zákonom predpísaným spôsobom prejavil súhlas so schválením dohody o vine a treste, okrem iného vzdal aj oprávnenia podať proti rozsudku súdu prvého stupňa riadny opravný prostriedok (odvolanie), v dôsledku čoho stratil aj oprávnenie podať proti takému rozhodnutiu dovolanie s poukazom na ustanovenie § 372 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd, s poukazom na vyššie uvedené, na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci dovolanie obvineného H. W. podľa § 382 písm. b/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.